

КОСТЕНКО С. К.,
аспірант кафедри правосуддя
(Київський національний університет
імені Тараса Шевченка)
член Кваліфікаційно-дисциплінарної
комісії прокурорів

УДК 347.963

ОРГАНИ ПРОКУРОРСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ОРГАНИ ПРОКУРОРСЬКОГО ВРЯДУВАННЯ: РОЗМЕЖУВАННЯ ПОНЯТЬ

Зміна кола суб'єктів адміністрування системи прокуратури згідно з новим Законом України «Про прокуратуру» закономірно породила науковий та практичний інтерес до розмежування понять і правового статусу таких нових суб'єктів, як органи прокурорського самоврядування та Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів. Статтю присвячено тому, щоби сформувані теоретичне уявлення про поняття цих суб'єктів і здійснити розмежування їхніх понять на основі виявлення відмінностей у їхній компетенції.

Ключові слова: самоврядування, самоорганізація, органи прокурорського врядування, Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів, прокурорський корпус.

Изменение круга субъектов администрирования системы прокуратуры согласно новому Закону Украины «О прокуратуре» закономерно породило научный и практический интерес к разграничению понятий и правовому статусу таких новых субъектов, как органы прокурорского самоуправления и Квалификационно-дисциплинарная комиссия прокуроров. Статья посвящена тому, чтобы сформировать теоретическое представление о понятии этих субъектов и осуществить разграничение их понятий на основе выявления различий в их компетенции.

Ключевые слова: самоуправление, самоорганизация, органы прокурорского управления, Квалификационно-дисциплинарная комиссия прокуроров, прокурорский корпус.

Changing the range of subjects of administration of the prosecution system in accordance with the new Law of Ukraine “On the Prosecutor’s Office” naturally generated scientific and practical interest in distinguishing the concepts and legal status of such new subjects as the bodies of prosecutorial self-government and the Qualifications and Disciplinary Commission of Public Prosecutors. The article is devoted to form a theoretical understanding of the concept of these subjects and to make a distinction between their concepts based on the identification of differences in their competence.

Key words: self-government, self-organization, prosecutor’s governance, Qualifications and Disciplinary Commission of Public Prosecutors, prosecutor’s corps.

Вступ. Зміна кола суб'єктів адміністрування системи прокуратури згідно з новим Законом України «Про прокуратуру» [1] (далі – Закон) закономірно породила науковий та практичний інтерес до розмежування понять і правового статусу таких нових суб'єктів, як органи прокурорського самоврядування та Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів (далі – Комісія).

Постановка завдання. Мета статті полягає в тому, щоби сформувавши теоретичне уявлення про поняття цих суб'єктів і здійснити розмежування їхніх понять на основі виявлення відмінностей у їхній компетенції.

Результати дослідження. Серед українських науковців означену проблематику вивчали О.О. Долгий, І.М. Козьяков, О.М. Литвак, А.М. Мудров, І.В. Назаров, Ю.Є. Полянський, О.С. Проневич, О.М. Толочко та інші, проте визначення Комісії як органу прокурорського врядування та з'ясування співвідношення її поняття з органами самоврядування здійснюється вперше.

Коли йдеться про поняття прокурорського самоврядування, багато дослідників для з'ясування етимології цього терміна одразу звертається до поняття місцевого самоврядування, з якого потім намагається підійти до питань професійного, а надалі і прокурорського самоврядування.

Водночас основна схожість місцевого та професійного самоврядування полягає в тому, що вони «є типом соціального управління, за якого суб'єкт і об'єкт управління збігаються» [2, с. 413–414]. Якщо більш конкретно, то це – право певної спільноти самостійно вирішувати питання, які стосуються її інтересів, в межах, які встановлені законодавчо. У першому випадку це – соціально-територіальна спільнота – територіальна громада, у другому – професійна спільнота, тобто представники однієї професії.

Головна відмінність цих видів самоврядування полягає в тому, що місцеве самоврядування – це інститут політичної системи, тоді як професійне самоврядування позбавлене будь-якого політичного інтересу.

Формулюючи загальні права та обов'язки прокурора в Законі, законодавець зазначив, що прокурор має право брати участь у прокурорському самоврядуванні для вирішення питань внутрішньої діяльності прокуратури в порядку, встановленому законом. Прокурори мають право бути членами професійних спілок, утворювати громадські організації та брати в них участь із метою захисту своїх прав та інтересів, підвищення свого професійного рівня (ст. 19).

З цієї норми очевидно, що професійне самоврядування прокурорів не є єдиною формою їхньої професійної самоорганізації. Професійна спілка (профспілка) – це добровільна неприбуткова громадська організація, що об'єднує громадян, пов'язаних спільними інтересами, за родом їхньої професійної (трудової) діяльності [3]. Громадська організація – це добровільне об'єднання фізичних осіб для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших інтересів [4].

Прокурори використовують обидві вищевказані форми самоорганізації. Відмінності професійного самоврядування від них полягають у такому.

По-перше, участь прокурора в професійному самоврядуванні хоча і є його правом, проте не передбачає окремого акту волевиявлення. Аплікант, отримавши статус прокурора, автоматично стає частиною професійної спільноти, щодо якої законодавцем застосовується термін «прокурорський корпус». Наприклад, у ст. 71 Закону вказано серед повноважень Ради прокурорів України, що вона «оприлюднює заяви від імені прокурорського корпусу про факти порушення незалежності прокурора». Прокурорський корпус становлять усі прокурори, які обіймають посади, зазначені в ст. 15 Закону. Саме представники цього корпусу є носіями права на самоврядування та обов'язку виконувати рішення органів самоврядування. Ці права та обов'язки можуть бути втрачені тільки у разі вибуття зі складу прокурорського корпусу – звільнення з посади або припинення повноважень прокурора. Водночас прокурор може не бути членом жодної профспілки або громадської організації прокурорів і має право в будь-який момент покинути їхні лави, не втрачаючи при цьому статусу прокурора.

По-друге, профспілки та громадські організації підлягають державній реєстрації як юридичні особи приватного права, тоді як згідно з чинним законодавством органи професійного самоврядування підлягають реєстрації як юридичні особи публічного права. Інакше кажучи, створення профспілок і громадських організацій залежить від добровільного волевиявлення фізичних осіб, а створення органів професійного самоврядування є обов'язковим відповідно до законодавства.

По-третє, професійне самоврядування в основі свого правового статусу має передані державою державно-владні управлінські повноваження. Повноваження держави передаються професійній спільноті для самостійного вирішення певних питань внутрішньої діяльності. Це є проявом державної політики деконцентрації влади. Отже, ці повноваження органів професійного самоврядування мають публічно-правовий характер.

Викладені висновки знаходять своє підтвердження в судовій практиці.

Європейський суд із прав людини, розглянувши заяви бельгійських лікарів у справі Ле Конт (Le Compte), Ван Левен (Van Leuven) і Де Меєр (De Meere) проти Бельгії, які вважали, що їхній обов'язок бути членом Ордену лікарів Бельгії та підкорятися його правилам суперечить ст. 11 Конвенції, у рішенні від 23 червня 1981 року зазначив: «Не було порушення ст. 11 Конвенції, оскільки Орден лікарів за своєю юридичною природою і з огляду на його суто публічну функцію не має характеру асоціації в сенсі п. 1 ст. 11. Орден лікарів Бельгії – це інститут публічного права. Будучи створений законодавцем, а не приватними особами, він інтегрований у державні структури. Орден <...> забезпечує <...> публічний контроль за професійною діяльністю лікарів. Для вирішення завдань, які бельгійська держава поставила перед ним, він користується відповідно до закону дуже широкими правами, зокрема, використовує адміністративні та дисциплінарні процедури, властиві публічній владі» [5].

У рішенні від 24 травня 2005 року того ж суду у справі «Бузеску проти Румунії», в якій заявник оскаржив рішення Ради адвокатів Румунії про скасування допуску до адвокатської практики, зазначено: «Рада адвокатів Румунії є законодавчо визначеним органом, який наділений адміністративними і нормотворчими повноваженнями, а також має на меті забезпечення загального суспільного інтересу, що стосується адвокатів, через здійснення публічного контролю» [6].

Верховний Суд України в постанові від 27 січня 2016 року у справі, за якою адвокат оскаржував рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності, вказав, що «Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури наділена повноваженнями приймати рішення про зупинення або припинення права на зайняття адвокатською діяльністю. Це свідчить про те, що суспільний інтерес, а отже – публічно-правовий характер правовідносин впливає з повноти реалізації функцій адвокатури із захисту прав невизначеного кола осіб» [7].

На висновку щодо передачі державою повноважень органам професійного самоврядування зупинімось докладніше, оскільки для статусу суб'єкта, якого держава наділяє державно-владними повноваженнями, суттєве значення має те, в який спосіб відбувається таке наділення.

На думку А.Р. Крусян, необхідно відокремлювати поняття «надання повноважень», «передання повноважень» і «делегування повноважень». Термін «надання повноважень» у розумінні науковця має загальне значення і може здійснюватися у формі делегування та шляхом передання повноважень. До того ж правова природа надання повноважень залишається незмінною. А.Р. Крусян вважає, що після делегування компетенція органу, що делегував повноваження, не змінюється, а компетенція органу, якому делегуються повноваження, розширюється, проте таке розширення має тимчасовий характер, тобто делеговані повноваження можуть бути в будь-який час відкликані [8].

Водночас більш обґрунтованою видається думка І.П. Сторожук, яка вважає, що делегування потрібно відрізнити від передачі повноважень. У разі передачі відповідне повноваження вилучається з компетенції одного органу та включається до компетенції іншого. У свою чергу, делегування у розумінні науковця – це надання права вирішувати те чи інше питання іншому органу без суттєвого втручання в його рішення [9].

О.А. Терещук, досліджуючи питання щодо розуміння делегування повноважень, доходить висновку, що «в доктрині адміністративного права і досі немає єдиної концепції розуміння делегування повноважень», проте вона зазначає, що «поняття «делегування» треба співвідносити із «переданням»/«передачею» як спеціальне та загальне. Ототожнення понять «делегування» та «надання» вбачаємо безпідставним, оскільки вони мають різне смислове навантаження»; «... процеси <...> деконцентрації можуть об'єктивуватися/реалізовуватися у формі делегування повноважень» [10].

Спираючись на викладені міркування, зі свого боку вважаємо, що державним органам певні повноваження надаються державою для здійснення функцій держави, та вони здійснюють такі повноваження від імені держави. У разі делегування повноважень вони передаються державою від її органів іншим суб'єктам, які надалі їх здійснюють від власного імені без втручання з боку держави у їх вирішення, проте такі повноваження залишаються в компетенції держави. Під час передачі повноважень суб'єкт, якому вони передані, здійснює такі повноваження від власного імені, без втручання держави, і такі повноваження вибувають із компетенції держави.

Наприклад, органам судової влади надані повноваження із здійснення правосуддя у формі судочинства, та суди проголошують свої рішення іменем України. Органи місцевого самоврядування делеговані повноваження здійснюють від власного імені, проте оскільки ці повноваження виходять, як правило, за межі інтересів тільки територіальної громади (контролюючі повноваження, користування об'єктами державної власності і тому подібне), то вони продовжують залишатись у компетенції держави. Передані державою органам професійного самоврядування повноваження вибувають з її компетенції, здійснюються від імені цих органів і без втручання держави.

Викладене не означає, що повноваження, так би мовити, є такими, що «вибувають із власності держави». Вони там залишаються за визначенням як державно-владні, і оскільки передача повноважень залежить від державної політики, то в разі її зміни такі повноваження можуть бути повернуті до компетенції держави. Тобто передача повноважень – це не привілей із боку держави для певної професійної спільноти, а визнання здатності такої спільноти самостійно вирішувати певні питання внутрішньої діяльності, зважаючи не на корпоративний, а суспільний інтерес.

З досвіду європейських країн відомо, що діяльність органів професійного самоврядування спрямовується переважно на досягнення та вирішення таких цілей і завдань [11]:

- сприяння організації професійної діяльності, зокрема, через участь цих органів у процедурах допуску до професії (ліцензуванні) та виключення з професії (дискваліфікації);
- підвищення професійного рівня членів професії, а також сприяння підготовці осіб, котрі претендують на право займатися такою діяльністю;
- підвищення рівня матеріальної відповідальності членів професії перед суспільством і конкретними споживачами (створення фонду відшкодування);
- представництво інтересів професії та надання інформації про діяльність органів професійного самоврядування;
- розвиток міжнародних зв'язків, обмін досвідом з аналогічними іноземними органами.

З огляду на завдання нашого дослідження зазначимо, що в теорії виділяють такі види юридичної практичної діяльності, які класифікують за її спеціалізацією (або за суб'єктами здійснення): судова, слідча, прокурорська, оперативна-розшукова, адвокатська, нотаріальна тощо [12, с. 484].

Сьогодні правові засади професійного самоврядування у сфері вітчизняної юридичної практичної діяльності вписані в Законах України «Про судоустрій та статус суддів» [13], «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» [14] та інших: право на професійне самоврядування також надане нотаріусам, приватним виконавцям та аудиторам (для цієї професії вища юридична освіта поряд з економічною є кваліфікаційною вимогою).

Проте кожна конкретна сфера професійної діяльності має свої специфічні особливості, що впливають на визначення мети та завдань професійного самоврядування у тій чи іншій сфері практичної діяльності; переліку питань, які вирішуються організаціями професійного самоврядування; обсягу повноважень, що можуть бути надані для цього, тощо [15, с. 10].

Нами Комісія визначається органом прокурорського врядування лише за аналогією із законодавчим визначенням органів із такою ж компетенцією щодо суддів: Вищої ради правосуддя та Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, а також тому, що слово «врядування» дає змогу відокремити відповідний орган від «самоврядування» та «управління».

А.М. Колодій, досліджуючи нові концепції публічного врядування, доходить висновку, що чіткої впорядкованості у вживанні слів «правління», «управління» та

«врядування» в українській політичній та управлінській науці до останнього часу не спостерігалося. «Правління» та «врядування» вживалися в різноманітних контекстах як синоніми («правління царського уряду», «форми державного правління», «моделі демократичного врядування», «місцеве самоврядування»). Проте характерно, що чим більше у правлінні-урядуванні задіяне суспільство і чим горизонтальнішим є цей процес, тим частіше до нього застосовували термін «урядування». У цьому є логіка: царі правлять, а урядують представники суспільства. Урядування завжди передбачає вміння приймати і здатність впроваджувати в життя колективні рішення [16].

Отже, визначення Комісії як органу врядування умовне, оскільки має на меті виділити цей орган серед інших суб'єктів адміністрування в прокуратурі. На наш погляд, конотація слова «врядування» в українській мові порівняно зі словами «управління» або «керівництво» менш пов'язана з уявленням про ієрархічність і субординацію, що є ближчим до справжнього статусу Комісії щодо системи прокуратури.

Найбільш близькими за своєю юридичною природою до інститутів прокурорського самоврядування та врядування є аналогічні інститути в суддів, що пояснюється такими специфічними ознаками саме цих органів професійного самоврядування, які їх виокремлюють від аналогічних органів інших юридичних професій.

По-перше, прокурори та судді є працівниками органів державної влади, на відміну від інших юридичних професій, представники яких, як правило, є самозайнятими. Цей статус накладає на прокурорів обмеження щодо сумісності та суміщення з іншими видами діяльності. Наприклад, згідно із ст. 18 Закону, перебування на посаді прокурора несумісне з обійманням посади в будь-якому органі державної влади, іншому державному органі, органі місцевого самоврядування та з представницьким мандатом на державних виборних посадах. Згідно із ст. 25 Закону України «Про запобігання корупції» [17], прокурору заборонено займатися іншою оплачуваною або підприємницькою діяльністю, входити до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів тощо. Тому участь прокурорів у роботі навіть такого виборного органу прокурорського самоврядування, як Рада прокурорів України, можлива тільки на громадських засадах і не оплачується (ч. 4 ст. 71 Закону). На відміну від прокурорів, наприклад, члени кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури здійснюють свої повноваження паралельно із здійсненням повноважень адвокатів і можуть отримувати винагороду за свою роботу (ст. 50 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»).

По-друге, органи самоврядування суддів і прокурорів не функціонують на засадах самофінансування, тобто за кошти членів відповідних професійних спільнот. Забезпечення діяльності органів прокурорського самоврядування здійснюється Генеральною прокуратурою України за кошти Державного бюджету України (ст. 72 Закону), органів суддівського самоврядування – Державною судовою адміністрацією України та її територіальними управліннями також за кошти Державного бюджету України (ст. 134 Закону України «Про судоустрій та статус суддів»).

Ці дві особливості об'єктивно впливають зі статусу суддів і прокурорів, тобто не дають можливості для вітчизняного законодавця виходити за їхні межі під час встановлення конкретної моделі професійного самоврядування.

Водночас жоден документ керівних органів Ради Європи, неурядових організацій, які опікуються дотриманням певного статусу суддів у національних правових системах держав-членів Ради Європи, не містить визначення суддівського самоврядування або певних схем організаційного оформлення такого самоврядування [18]. Повною мірою це стосується також органів з аналогічною компетенцією щодо прокурорів. Венеціанська комісія зазначила, що «немає жодних міжнародних норм, які б регулювали створення та функціонування органів прокурорського самоврядування. Отже, здається, що саме від політики Верховної Ради України залежить, чи бажатиме вона створити ці органи такими, що передбачені у проєкті закону «Про прокуратуру»» [19, п. 106].

Законодавець нормативно визначив поняття прокурорського самоврядування в ч. 1 ст. 65 Закону як самостійне колективне вирішення прокурорами питань внутрішньої

діяльності прокуратури. Неважко помітити, що наведене визначення має певну змістову невизначеність через залучення неформалізованого в законі поняття «внутрішня діяльність прокуратури». Наведений у ч. 2 ст. 65 Закону відкритий перелік внутрішньої діяльності не дає належної відповіді на питання про зміст поняття, оскільки для позначення змісту поняття законодавець залучає категорії високого рівня узагальнення, наприклад «питання організаційного забезпечення». Хто здійснює таке забезпечення та в чому воно полягає, в Законі знову-таки не розкривається. Застосоване надалі формулювання «інші питання, що безпосередньо не пов'язані з виконанням повноважень прокурорів» узагалі робить компетенцію органів прокурорського самоврядування аморфною, оскільки вказує на невизначене коло питань, які до того ж, згідно із змістом Закону, можуть перебувати також у компетенції прокурорів, які обіймають адміністративні посади, та Комісії.

Певну ясність можна внести, якщо звернутись до останніх змін до Конституції України (далі – Конституція), які були внесені Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» [20]. За ст. 131 Конституції передбачено, що відповідно до закону в системі правосуддя утворюються органи та установи для забезпечення добору суддів, прокурорів, їхньої професійної підготовки, оцінювання, розгляду справ щодо їхньої дисциплінарної відповідальності, фінансового та організаційного забезпечення судів.

Окремо в ст. 130-1 Конституції передбачено, що для захисту професійних інтересів суддів і вирішення питань внутрішньої діяльності судів відповідно до закону діє суддівське самоврядування. Тобто законодавець відокремлює добір, професійну підготовку, оцінювання, розгляд справ щодо дисциплінарної відповідальності суддів, фінансове та організаційне забезпечення судів від питань захисту професійних інтересів суддів і вирішення питань внутрішньої діяльності судів. Крім того, звертає на себе увагу, що найбільш суттєві повноваження щодо формування суддівського корпусу, тобто з добору, розгляду справ щодо дисциплінарної відповідальності та оцінювання законом, закріплені в компетенції органів суддівського врядування.

На підставі викладеного законодавець не наділяє жодним із цих повноважень будь-які органи суддівського самоврядування, а створює органи суддівського врядування.

Висновки. Зазначене дає змогу назвати такі ознаки органів врядування суддів і прокурорів, які відокремлюють їхні поняття від поняття відповідних органів професійного самоврядування:

1. Органи врядування є органами державної влади, яким надані певні державно-владні управлінські повноваження та які діють від імені держави, а органам самоврядування держава передає такі повноваження, і вони діють від власного імені або від імені відповідного професійного корпусу. Органи врядування залишаються елементом державного механізму (більш конкретно – державного апарату). Держава звужує свою компетенцію відповідно до обсягу повноважень, що передані органам самоврядування.

2. Склад органів врядування не обов'язково мають становити в повному обсязі (і, як правило, не становлять) лише представники відповідної професійної спільноти (корпусу). Водночас однією з найбільш основоположних ознак органів самоврядування є те, що суб'єкт та об'єкт управління збігаються, а тому наявність у складі органу осіб, які призначаються не органами самоврядування із членів відповідного професійного корпусу, за визначенням виключає такий орган із числа органів самоврядування.

3. Робота в складі органів врядування здійснюється на постійні основі з дотриманням законодавчих вимог щодо несумісництва і несуміщення та оплачується за кошти державного бюджету. Участь у діяльності органів самоврядування здійснюється на громадських засадах та окремо не оплачується.

4. Органи врядування та їхні члени у своїй діяльності незалежні від органів прокурорського самоврядування та інших органів, які беруть участь в їх формуванні, зокрема, їхні члени не отримують імперативного мандату, не можуть бути відізовані та не є підзвітними вказаним органам. Рада прокурорів України підзвітна Всеукраїнській конференції прокурорів.

5. Головною відмінністю у компетенції та водночас головним взаємозв'язком між органами самоврядування та врядування є передача державою повноважень органам

самоврядування суддівського та прокурорського корпусів брати участь у формуванні складу органів державної влади зі спеціальною компетенцією – органів врядування. Спеціалізація компетенції останніх полягає в тому, що саме органи врядування, у свою чергу, формують ці професійні корпуси шляхом здійснення добору, розгляду справ щодо дисциплінарної відповідальності та оцінювання суддів і прокурорів.

Останній довід пояснює, чому дослідити правовий статус органів прокурорського врядування не торкаючись статусу органів самоврядування неможливо.

З наведених аргументів можна також зробити такі висновки, які стосуються безпосередньо наявних органів прокурорського самоврядування та врядування:

1. Нині єдиним органом прокурорського врядування в Україні є Комісія. Вища рада правосуддя хоча й має певні повноваження щодо прокурорів, проте вона не здійснює добору, розгляду справ щодо дисциплінарної відповідальності та оцінювання прокурорів, а розглядає скарги на рішення Комісії у справах щодо дисциплінарної відповідальності прокурорів. Проте це повноваження Вищої ради правосуддя має бути вилучене, оскільки всі рішення Комісії повинні мати тільки судовий порядок оскарження.

2. Законодавець допускає непослідовність, визначивши, з одного боку, прокурорський корпус здатним здійснювати професійне самоврядування, проте, з іншого боку, не передавши органам прокурорського самоврядування можливість формувати більшість у відповідному органі врядування – Комісії, в якій лише 5 з 11 членів є прокурорами, які обрані Всеукраїнською конференцією прокурорів.

3. Включення до складу Ради прокурорів України згідно із Законом 2 осіб, які не є прокурорами, котрі обрані прокурорами, не відповідає статусу Ради як органу прокурорського самоврядування.

4. У Законі задекларована єдність системи прокуратури, яка забезпечується єдиним статусом прокурорів (ст. 7), та передбачена Конституцією функція з добору прокурорів зарехована до компетенції Комісії (ст. 77). Проте подальші правки, які стосуються спеціалізованих прокурорів, нівелюють ці принципи. Призначення військових прокурорів здійснюється без проведення відкритого конкурсу (хоча за ст. 3 це є засадою діяльності прокуратури) та без участі будь-якого органу, який за законом є органом з їх добору. Для конкурсного відбору прокурорів Спеціалізованої антикорупційної прокуратури передбачено дві конкурсні комісії: одна, яка формується Парламентом та Радою прокурорів України, щодо відбору керівників цієї прокуратури; інша, яка формується керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури та Генеральним прокурором, щодо відбору всіх інших прокурорів (ст. 8-1 Закону). Ці комісії здійснюють свою діяльність в окремому порядку, відмінному від загального порядку добору прокурорів, встановленого Законом.

5. Законом до компетенції Комісії як органу прокурорського врядування або компетенції будь-якого іншого органу не зараховано повноваження щодо оцінювання прокурорів.

Вважаємо, що викладені недоліки Закону свідчать про його перехідний характер на шляху до створення в майбутньому моделі адміністрування української прокуратури відповідно до провідних європейських практик, з урахуванням викладених міркувань, які впливають із понять органів прокурорського самоврядування та органів прокурорського врядування.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про прокуратуру». Відомості Верховної Ради України від 16 січня 2015 р. № 2–3. С. 54. Ст. 12. Ст. 73.
2. Юридична енциклопедія: в 6 т. / Редкол.: Ю.С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. К.: «Українська енциклопедія», 1998. Т. 5: П–С. 2003. С. 413–414.
3. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності». Відомості Верховної Ради України від 12 листопада 1999 р. № 45. Ст. 397. Ст. 1.
4. Закон України «Про громадські об'єднання». Відомості Верховної Ради України від 4 січня 2013 р. № 1. С. 2. Ст. 1.

5. Рішення ЄСПЛ від 23 червня 1981 р. у справі «Ле Конт (Le Compte), Ван Левен (Van Leuven) і Де Меєр (De Meyere) проти Бельгії». URL: http://european-court.eu/uploads/ECHR_Le_Compte_Van_Leuven_and_De_Meyere_v_Belgium_23_06_1981.pdf.
6. Рішення ЄСПЛ від 24 травня 2005 р. у справі «Бузеску проти Румунії». URL: <https://www.lawmix.ru/vas/127196>.
7. Постанова Верховного Суду України від 27 січня 2016 р. у справі № 6-2750цс15. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/56128578>.
8. Крусян А.Р. Взаимодействие местных органов исполнительной власти и органов местного самоуправления в Украине: учебн. пособие. О.: «Юридична література», 2001. С. 162.
9. Сторожук І.П. Принцип делегування повноважень у місцевому самоврядуванні. Університетські наукові записки. 2005. № 4 (16). С. 231–236.
10. Терещук О.А. До питання розуміння делегування повноважень в адміністративно-правовій науці та судовій практиці. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 8. С. 125–129.
11. Слюсаревський М.М. Самодіяльне регулювання чи професійне самоврядування? Дзеркало тижня. Україна. 2010. № 36. URL: https://dt.ua/LAW/samodiyalne_regulyuvannya_chi_profesiyne_samovryaduvannya.html.
12. Скакун О.Ф. Теорія права і держави: підручник. 3-є вид. К.: «Алерта», 2012. 524 с.
13. Закон України «Про судоустрій та статус суддів». Відомості Верховної Ради України від 29 липня 2016 р. № 31. С. 7. Ст. 545.
14. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Відомості Верховної Ради України від 5 липня 2013 р. № 27. С. 1438. Ст. 282.
15. Козьяков І.М., Мудров А.М., Долгий О.О. та ін. Прокурорське самоврядування: монографія. К.: Національна академія прокуратури України, 2014. 68 с.
16. Колодій А.Ф. Концепція публічного (нового) врядування в її застосуванні до демократичних і перехідних систем. Науковий вісник. 2012. Вип. 10: «Демократичне врядування».
17. Закон України «Про запобігання корупції». Відомості Верховної Ради України від 5 грудня 2014 р. № 49. С. 3186. Ст. 2056.
18. Потильчак О.І. Становлення суддівського самоврядування в Україні: досвід зарубіжних держав для України. Часопис Київського університету права. 2014. № 3. С. 257–260.
19. Висновок № 667/2012 щодо проекту закону України «Про прокуратуру» (підготовлений українською Комісією зі зміцнення демократії та утвердження верховенства права), схвалений Венеціанською комісією на її 92-ому пленарному засіданні (12–13 жовтня 2012 р.). URL: http://pravo.org.ua/files/Criminal%20justice/_pdf.P.106.
20. Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя): Закон України від 2 червня 2016 р. № 1401-VIII. Відомості Верховної Ради. 2016. № 28. С. 7. Ст. 532.

